Lietas Nr. 11904014314
Lietas arhīva Nr. K23-0027-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 28.janvārī

Madonas rajona tiesa

šādā sastāvā : tiesnese K.Poča
piedaloties prokuroram R.Viškeram
apsūdzētā /pers. A/ aizstāvei zvērinātai advokātei R.Jakovelei
cietušā /pers. B/ juridiskās palīdzības sniedzējam zvērinātam advokātam A.Baguckim

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. A/ (personas kods /personas kods/) apsūdzēts pēc Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas.

T i e s a k o n s t a t ē j a

/pers. A/ tīši nodarīja tādus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai (smags miesas bojājums).

/pers. A/ 2014.gada 17.oktobrī, pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā, būdams alkohola ietekmē, ieradās /adrese/, kur, personisku dusmu vadīts, izvilka /pers. B/ no mājas un iesita /pers. B/ ar rokām pa galvu un seju ne mazāk kā divas reizes. Turpinot savas noziedzīgās darbības, tajā pašā vakarā, pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. A/ atkārtoti izvilka /pers. B/, kurš gulēja mājas telpās uz grīdas, no mājas un vienu reizi iesita zemē sēdošajam /pers. B/ ar roku pa seju un vienu reizi iesita ar roku pa ķermeni. Tādējādi /pers. A/ nodarīja /pers. B/ smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus- augšžokļa lūzumu, deguna kaula šķembainu lūzumu, galvas smadzeņu kontūziju ar asinsizplūdumu subarahnoidāli un intracerebrāli, intracerebrālu hematomu labajā pusē, 12. ribas lūzumu kreisajā pusē, 2.,3.skriemeļa sānu izauguma lūzumu.

Ar augstāk norādītajām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 125.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētajā apsūdzībā atzina pilnīgi un piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā. Apsūdzētais izteica nožēlu par izdarīto, atvainojās cietušajam un solījās laboties.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu lietā netika veikta pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā attiecībā uz apsūdzību , jo apsūdzētais tam piekrita un arī viņa aizstāve , cietušais /pers. B/ un prokurors neiebilda. Tiesas sēdē tika pārbaudīti pierādījumi attiecībā uz kaitējuma kompensāciju un tie pierādījumi, kas raksturo apsūdzēto.

Lietas materiālu pārbaudes rezultātā tiesai nav šaubu par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu smagu, dzīvībai bīstamu miesas bojājumu tīšā nodarīšanā un viņa darbības pirmstiesas kriminālprocesā ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas.

Tā kā tiesas izmeklēšanā attiecībā uz apsūdzību netika izdarīta pierādījumu pārbaude, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu uzskaitījums un analīze spriedumā netiek veikta.

Pirmstiesas kriminālprocesā cietušais /pers. B/ iesniedzis kaitējuma kompensācijas pieteikumu, kur lūdz piedzīt nodarītos zaudējumus EUR 380 apmērā. Cietušais tiesā iesniedza kaitējuma kompensācijas pieteikumu par materiālo kaitējumu, morālo aizskārumu un fiziskajām sāpēm EUR 2000 apmērā, kā arī lūdza piedzīt EUR 100 , ko samaksājis par juridiskās palīdzības saņemšanu. Tiesai cietušais paskaidroja, ka pirmstiesas kriminālprocesā pieteiktā summa EUR 380 ir iekļauta šajos EUR 2000, jo tie ir ārstēšanas izdevumi. /pers. B/ norādīja, ka pieteikumā minētā summa EUR 2000 veidojas no sekojošām pozīcijām: EUR 380 ir ārstēšanas izdevumi, EUR 300 par bojāto zobu atjaunošanu un EUR 1320 ir kompensācija par morālo aizskārumu un fiziskajām sāpēm. EUR 1120, ko viņš saņēmis no Juridiskās palīdzības administrācijas, šajā summā nav iekļauta.

Tāpat prokurors, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 456.panta trešo daļu, lūdza piedzīt no apsūdzētā par labu valstij EUR 1120, ko cietušajam kā kompensāciju izmaksājusi Juridiskās palīdzības administrācija.

Apsūdzētais /pers. A/ pilnībā atzina pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu valsts labā, kā arī piekrita atlīdzināt cietušajam EUR 100 par juridisko palīdzību, materiālos zaudējumus piekrita atlīdzināt tādā apmērā, kādā tie pierādīti ar attaisnojošiem dokumentiem, bet morālā kaitējuma kompensāciju piekrita atlīdzināt pusi no pieprasītā, t.i., EUR 660 apmērā.

Lietā daļā par kaitējuma kompensāciju tika izdarīta pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā. Pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, tiesa nonāk pie secinājuma, ka ir pilnībā apmierināma prasība par valstij nodarīto zaudējumu piedziņu EUR 1120 apmērā, kā arī par labu cietušajam ir piedzenami izdevumi par juridisko palīdzību EUR 100 apmērā, jo zaudējumu summas pierādītas ar attaisnojošiem dokumentiem, un par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām EUR 1320 apmērā. Daļā par materiālā kaitējuma atlīdzināšanu cietušā pieteikums ir atstājams bez izskatīšanas, jo apsūdzētais šo pieteikumu būtībā neatzina, lietā nav pieprasīto summu attaisnojošu dokumentu un līdz ar to bez papildus pierādījumiem pieteikumu šajā daļā nav

iespējams izlemt. Pieteikuma atstāšana bez izskatīšanas neliedz cietušajam griezties tiesā zaudējumu piedziņai no apsūdzētā civiltiesāšanās kārtībā, iesniedzot attiecīgus pierādījumus.

Izlemjot jautājumu par morālā aizskāruma un fizisko sāpju rezultātā nodarītā kaitējuma kompensēšanu, tiesa vadās no tālāk minētā.

Kriminālprocesa likuma 22.pants noteic, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 350.panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Savukārt Civillikuma 1635.panta trešā daļa (tā 2006.gada 26.janvāra redakcijā) noteic, ja neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morāls kaitējums.

Ņemot vērā, ka noziedzīgs nodarījums ir bijis vērsts pret cietušā veselību, tad šajā gadījumā jau ar likumu ir pateikts, ka viņam ir nodarīts morāls kaitējums un tas viņam nav jāpierāda.

Krimināprocesa likuma 352.panta pirmā daļa noteic kritērijus, kas ņemami vērā, nosakot kaitējuma kompensācijas apmēru, un tie ir: mantiskā zaudējuma apmērs, noziedzīga nodarījuma smagums un izdarīšanas raksturs, nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošs sakropļojums un darbaspēju zudums, morālā aizskāruma dziļums un publiskums, psihiskas traumas.

Cietušā iesniegtajā pieteikumā nav atsevišķi nodalīts un viņš arī tiesas sēdē nenorādīja, cik lielu kompensāciju pieprasa par fiziskajām ciešanām, un cik lielu- par morālo aizskārumu, bet tikai nosauca kopējo summu EUR 1320.

Kā redzams no apsūdzības , tad cietušajam tikuši nodarīti vairāki miesas bojājumi lūzumu, sasitumu un smadzeņu kontūzijas veidā. Tie ir smagi, tādi, kas reāli ir apdraudējuši cietušā dzīvību.

Cietušais liecināja, ka pēc piekaušanas viņš stacionārā ārstējās divas ar pusi nedēļas, bet darba nespējas lapu viņam noslēdza tikai 23.janvārī. Bijusi iespēja noformēt trešo invaliditātes grupu, bet tā kā esot vecuma pensionārs, tad nolēmis to nedarīt. Arī pašreiz viņš turpinot lietot noteiktos medikamentus un ārsti teikuši, ka sekas būs jūtamas vēl piecus gadus. Pēc smadzeņu kontūzijas bieži reibstot galva, kājās esot jūtams vājums.

Tiesa atzīst, ka šie daudzie un smagie miesas bojājumi nepārprotami cietušajam radīja fiziskas sāpes un ciešanas ilgstošā laika periodā un viņam par to pienākas naudas izteiksmē izteikta kompensācija.

Piekaušana ārpus savas dzīvesvietas, vietā, kur to varēja redzēt citas personas, ilgstošā ārstēšanās un palikušās sekas cietušajam ir radījušas arī garīgas ciešanas, par ko viņam pienākas kompensācija.

Izlemjot jautājumu par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu, tiesa uzskata, ka kā papildus apstāklis ir ņemams vērā arī apsūdzētā mantiskais stāvoklis, t.i. viņa iespēja šādu kompensācijas summu samaksāt. /pers. A/ paskaidroja, ka pašreiz viņš bez darba līguma noformēšanas strādā z/s "/Nosaukums/", kur viņam noteikts pārbaudes laiks, un pelna EUR 200-250 mēnesī , apgādājamu personu viņam nav. Tiesa uzskata, ka apsūdzētajam ir darba iespējas un arī regulāri ienākumi, lai zināma laika periodā cietušajam nodarīto kaitējumu tiesas noteiktajā apmērā atlīdzinātu.

Tāpat tiesa ņem vērā LR Augstākās tiesas 2010/2011 apkopojuma „Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju krimināprocesā" trešajā pielikumā dotās vadlīnijas par piedzenamajām morālā kaitējuma summām. Attiecībā par Krimināllikuma 125.pantu rekomendētā summa ir Ls 3000-7000 vai EUR 4268-9960. Kā redzams, tad cietušā pieprasītā morālā kaitējuma summa kopā ar valsts izmaksāto kompensāciju ir tikai nedaudz vairāk kā puse no rekomendētās minimālās summas.

Izejot no augstāk minētā, tiesa atzīst, ka no apsūdzētā piedzenamā kompensācija par cietušajam /pers. B/ nodarītajām fiziskajām ciešanām un morālo aizskārumu ir nosakāma EUR 1320 apmērā.

Apsūdzētā /pers. A/ valsts nodrošināto juridisko palīdzību tiesas procesā īstenoja zvērināta advokāte R.Jakovele, kurai saskaņā ar Krimināprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" atbilstoši sniegtajam aprēķinam ir izmaksājama atlīdzība EUR 92,50. Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 368.panta pirmo daļu šie procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā valsts labā.

Procesuālie izdevumi, saskaņā ar Krimināprocesa likuma 529.panta 2.punktu, ir piedzenami tikai tajā gadījumā, ja tie netiks labprātīgi atlīdzināti 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Nosakot apsūdzētajam piespriežamā soda veidu , tiesa , saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu , vainīgā personību, bet nosakot soda mēru, saskaņā ar tā paša panta trešo daļu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētais /pers. A/ izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu atzīts par smagu noziegumu. Cietušais norādīja, ka noziedzīgā nodarījuma sekas jūt joprojām.

Apsūdzētais agrāk ir bijis vienu reizi tiesāts, taču šī sodāmība ir dzēsta, tāpēc atzīstams kā nesodīts. Pēdējā gada laikā viņš ir četras reizes sodīts administratīvi. Personas raksturojuma par apsūdzēto lietā nav. Pats apsūdzētais paskaidroja, ka dzīvo kopā ar faktisko sievu, strādā z/s "/Nosaukums/" , kur viņam noteikts pārbaudes laiks, apgādājamu personu viņam nav.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošiem apstākļiem tiesa atzīst to, ka viņš savu vainu vaļsirdīgi atzīst, izdarīto nožēlo, tiesas sēdes laikā atvainojās cietušajam un cietušais šo atvainošanos pieņēma.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Ņemot vērā, ka /pers. A/ ir nesodīts, savu vainu vaļsirdīgi atzīst, izdarīto nožēlo, strādā algotu darbu, tiesai rodas pārliecība, ka, neizciešot sodu, viņš neizdarīs jaunus likumpārkāpumus, tāpēc ir iespējams piemērot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus un /pers. A/ notiesāt nosacīti. Bez tam arī cietušais /pers. B/ neuzstāja uz apsūdzētā izolēšanu no sabiedrības, bet norādīja, ka viņam ir svarīgi saņemt zaudējumu kompensāciju.

Tiesa uzskata, ka prokurora pieprasītais pusotrs gads brīvības atņemšanas ar divu gadu pārbaudes laiku ir atbilstošs un samērīgs apsūdzētā izdarītajam nodarījumam, radītajam kaitējumam un personībai.

Sakarā ar to, ka /pers. A/ tiek notiesāts nosacīti, viņam nav piemērojams Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais papildsods- policijas kontrole.

/pers. A/ šajā krimināprocesā laikā no 2014.gada 18.oktobra līdz 20.oktobrim ticis aizturēts, līdz ar to, saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu viņam šis laiks ieskaitāms soda laikā.

/pers. A/ šajā krimināprocesā drošības līdzeklis nav bijis piemērots un tiesa arī nesaskata vajadzību to līdz sprieduma stāšanās spēkā piemērot.

Rīcība ar krimināllietā noteiktajiem lietiskajiem pierādījumiem ir izlemjama saskaņā ar Krimināprocesa likuma 240.panta nosacījumiem. Saskaņā ar minētā panta pirmās daļas 1.punktu maks ar tajā esošajām kartēm un virsjaka, kas nodoti cietušā glabāšanā, ir atdodami viņam, bet saskaņā ar 240.panta pirmās daļas 5.punktu papīra fragments un plēves fragments, kas glabājas pie krimināllietas, ir iznīcināmi kā nevērtīgi.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.,512.,520.,527.,528.,529.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 125.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu 6 (sešiem) mēnešiem.

Piemērot Krimināllikuma 55.pantu un /pers. A/ notiesāt nosacīti, nosakot pārbaudes laiku uz 2 (diviem) gadiem.

/pers. A/ soda laikā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2014.gada 18.oktobra līdz 2014.gada 20.oktobrim.

Soda izciešanas kontroli uzdot Valsts probācijas dienesta Madonas teritoriālajai struktūrvienībai.

Līdz sprieduma stāšanās spēkā /pers. A/ drošības līdzekli nepiemērot.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ kompensāciju par morālo aizskārumu un fiziskajām sāpēm EUR 1320 (viens tūkstotis trīs simti divdesmit) apmērā un samaksu par juridiskās palīdzības saņemšanu EUR 100 (viens simts) apmērā, bet daļā par materiālā kaitējuma atlīdzināšanu cietušā pieteikumu atstāt bez izskatīšanas.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto kompensāciju cietušajam EUR 1120 (viens tūkstotis simtu divdesmit) apmērā, iemaksājot to valsts budžeta kontā un norādot - saņēmējs: valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta numurs: LV68TREL1060001239300, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts kompensācijas summas samaksa.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus EUR 92,50 (deviņdesmit divi *euro* 50 centi) aizstāves darba apmaksai, nosakot 30 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas šo izdevumu labprātīgai samaksai.

Lietiskos pierādījumus: maku ar tajā esošajām kartēm un virsjaku atdot /pers. B/, bet plēves fragmentu un papīra fragmentu iznīcināt.

Spriedumu daļā par piespriesto sodu, kaitējuma kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesas Krimināllietu kolēģijā 10 dienu laikā pēc dienas, kad kļuvis pieejams pilns tiesas spriedums, sūdzību vai protestu iesniedzot Madonas rajona tiesā.

Spriedums pieejams Madonas rajona tiesas kancelejā no 2015.gada 28.janvāra.

Tiesnese K.Poča.